

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4628/2018
02.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Гајић, адвокат из ..., против туженог Грађевинског предузећа „7. јули“ а.д., са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Данило Ивановић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3245/16 од 23.06.2017. године, исправљене решењем тог суда од 15.03.2018. године, у седници одржаној 02.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3245/16 од 23.06.2017. године, исправљене решењем тог суда од 15.03.2018. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиле за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 79055/10 од 02.10.2013. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужилци исплати износ од 14.682.795,00 динара, са законском затезном каматом од 24.04.2012. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да јој исплати износ од 11.589.000,00 динара, са законском затезном каматом од 01.04.2012. године, као и у делу који се односи на законску затезну камату на досуђени износ за период од 01.04.2012. године до 23.04.2012. године. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужени да тужилци исплати износ од 25.683.384,00 динара, са законском затезном каматом од 01.04.2012. године до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности првостепеног суда. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.229.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3245/16 од 23.06.2017. године, исправљена решењем тог суда од 15.03.2018. године, укинута је првостепена пресуда, у односу на тужено Грађевинско предузеће „7. јули“ а.д., са седиштем у Београду. Делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и обавезан тужени да јој на име штете исплати износ од 1.697.732,12 динара, са законском затезном каматом од 02.10.2013.

године до исплате, а одбијен је тужбени захтев да јој тужени наведени новчани износ плати законску затезну камату за период од 09.05.2005. године до 01.10.2013. године. Обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 841.200,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, у односу на усвајајући део, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је одговорила на ревизију.

Испитујући побијану пресуду, на основу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“, број 72/11, 55/14, 87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а на друге битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити у смислу члана 407. истог закона, тужени у ревизији не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је са туженим 10.07.2002. године закључила уговор о производњи и продаји стана у стамбено-пословном објекту у изградњи у ..., у ..., који је оверен код Првог општинског суда у Београду 16.08.2002. године бр. Ов. .../.... Предмет уговора је двоипособан стан, површине 72,80 м², а уговорена купопродајна цена стана износи 5.753.446,00 динара. У складу са одредбама уговора тужиља је исплатила 80% наведене купопродајне цене, а остатак је требало да исплати приликом ступања у посед стана. Уговором је одређено да ће произвођач – продавац објекта стан завршити у марту 2003.године, те да се под завршетком радова подразумева да је купац ступио у посед стана. Одредбом члана 6. Уговора одређено је да уколико тужени својом кривицом не доврши стан до уговореног рока, дужан је да тужиљи накнади стварну штету која се утврђује на износ дневне камате коју органи ЈУРП исплаћују на сваки дан кашњења испуњења обавезе плаћања пореза на приход грађана, на укупну уплаћену вредност стана од 80%. Дана 02.12.2005. године парничне странке су закључиле анекс уговора којим су утврђени коначна нето стамбена површина предметног стана, коначна вредност стана, као и износ од 1.324.847,00 динара, који је остао за плаћање, а чланом 5. Анекса одређено је да ће стан бити предат купцу одмах по уплати наведеног износа, те да по уплати купца продавцу наведеног износа, уговорне стране су сагласне да више немају никаквих међусобних потраживања за предметни стан. У посед стана тужиља је ступила 02.12.2005. године, претходно исплативши преостали износ купопродајне цене. Према налазу и мишљењу вештака, законска затезна камата обрачуната уз примену простог интересног рачуна на износ уплаћених средстава у висини од 80% вредности стана, за период од 01.04.2003. године до 09.05.2005. године износи 1.697.732,12 динара.

Имајући у виду утврђено чињенично стање и тужбени захтев тужиље којим тражи накнаду стварне штете због доцње у извршењу уговорне обавезе, а чију су висину парничне странке одредиле чланом 6. Уговора о производњи и продаји стана,

овереног 16.08.2002. године, правилно је у побијаној одлуци суд применио материјално право.

Кад дужник не испуни обавезу или задоцни са њеним испуњењем, поверилац има право захтевати накнаду штете коју је услед тога претрпео. У конкретном случају, тужени своју обавезу изградње стана и предаје у посед тужиљи није извршио у уговореном року – у марту 2003. године. Штета коју тужиља због тога трпи, будући да је исплатом 80% купопродајне цене, своју уговорну обавезу на време извршила, манифестује се у облику затезне камате на уплаћени износ купопродајне цене, по правилу од момента падања туженог у доцњу са извршењем уговорне обавезе.

Одредбом члана 262. став 2. Закона о облигационим односима, прописано је да кад дужник не испуни обавезу или задоцни са њеним испуњењем, поверилац има право захтевати и накнаду штете коју је услед тога претрпео.

У конкретном случају, наведеном праву тужиље, која је исплатом 80% купопродајне цене своју уговорну обавезу извршила, одговара обавеза туженог да тужиљи накнади штету која се манифестује у облику затезне камате на уплаћени износ купопродајне цене.

Висину предметне штете коју је вештак утврдио и досуђену законску затезну камату, ревидент неосновано ревизијом оспорава.

Вештачењем утврђена висина штете, односно метод њеног обрачуна за период доцње туженог у складу је са Законом о затезној камати, па разлоге неприхватања методе обрачуна коју су уговориле парничне странке у члану 6. Уговора, прихвата и Врховни касациони суд. Наиме, Закон о висини стопе затезне камате је престао да важи ступањем на снагу Закона о затезној камати ("Службени гласник РС" бр. 119/12), а који у члану 3. Прописује да стопа затезне камате се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе НБС увећане за 8 процентних поена.

Поред наведеног, на досуђени износ штете тужиљи припада и затезна камата, сагласно члану 277. Закона о облигационим односима, која тече од доношења пресуде којом је накнада одређена, а то је 02.10.2013. године, сагласно члану 394. Закона о облигационим односима.

Чињеница је да су парничне странке закључиле анекс наведеног уговора којим су, између осталог, постигле сагласност да више немају никаквих међусобних потраживања за предметни стан. Међутим, та околност не даје основа суду за закључак да се тужиља одрекла штете, јер из текста уговора не произлази, а нити ни из његовог анекса да се тужиља одрекла од потраживања штете независно од доцње туженог у предаји стана. У супротном, ако би се наводи ревидента прихватили као правилни и понашање туженог остало без санкције то би значило верификацију потпуне слободе туженог у извршавању својих уговорних обавеза, без обзира на уговорене рокове.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке, на основу члана 414. ЗПП.

Тужиљи не припадају трошкови одговора на ревизију, јер, у смислу члана 154. ЗПП, нису били нужни за вођење парнице, због чега је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић